

 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	สถานพัฒนาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี แบบรายงานการเข้ารับการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน
--	---

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลผู้เข้าประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน			
ชื่อ - สกุล งาน	นางสุดารัตน์ น้อยมะโน	ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
ชื่อ - สกุล งาน	นายสมจิน เปียโภคสูง	ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
ชื่อ - สกุล งาน	งานประเมินการสอน		
ชื่อ - สกุล งาน	นายสหรัช วิวัฒนานนท์	ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
ชื่อ - สกุล งาน	งานพัฒนาการเรียนการสอนและวิจัย		

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลหลักสูตรประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน	
หลักสูตร/โครงการ	การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภัยใน...สู่การปฏิบัติ
จัดโดย	ส่วนการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ระยะเวลาที่จัด	วันที่ 21 พฤศจิกายน 2559
สถานที่จัด	ห้องสุรนารี สุรสัมมนาคาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ส่วนที่ 3 : รายงานผลการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน (ให้สรุปสิ่งที่ได้รับจากการประชุม/ ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน หรือได้รับถ่ายทอดมาให้ชัดเจน)	
<u>การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภัยใน...สู่การปฏิบัติ</u>	
(โดย อาจารย์เกศริน ภัทรเปรมเจริญ : นักบัญชีชำนาญการพิเศษ สำนักกำกับและพัฒนาการตรวจสอบ ภาครัฐ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง)	
<u>การบริหารความเสี่ยง</u>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ เพื่อให้ผลการดำเนินงานขององค์กรเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ➤ เพื่อให้เกิดการรับรู้ ทราบ และเข้าใจถึงความเสี่ยงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับองค์กร และหาวิธี จัดการที่เหมาะสมในการลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ➤ เพื่อสร้างกรอบและแนวทางการดำเนินงานให้แก่บุคลากรขององค์กรให้สามารถบริหารจัดการ ความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรได้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ➤ เพื่อให้มีระบบในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการบริหารความเสี่ยง และเฝ้าระวังความเสี่ยง ใหม่ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ➤ เพิ่มมูลค่าให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กร 	

การบริหารความเสี่ยงองค์กร

วัตถุประสงค์ : เพื่อช่วยบริหารโอกาสและควบคุมความเสี่ยง

องค์ประกอบการบริหารความเสี่ยง

1. สภาพแวดล้อมในองค์กร (Internal Environment)

เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของการบริหารความเสี่ยง ที่ส่งผลต่อวิธีการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายของ การดำเนินงาน

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

องค์กรต้องกำหนดวัตถุประสงค์ / เป้าหมายการดำเนินงาน ก่อนที่จะระบุเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบ ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ / เป้าหมายนั้น ๆ

การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ SMART

- Specific (เฉพาะเจาะจง) มีความชัดเจนและกำหนดผลตอบแทนหรือผลลัพธ์ที่ต้องการที่ทุกคน สามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน
- Measurable (สามารถวัดได้) สามารถวัดผลการบรรลุวัตถุประสงค์ได้
- Achievable (สามารถบรรลุผลได้) มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้เงื่อนไขการใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- Relevant (มีความเกี่ยวข้อง) มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายในการดำเนินงานของ องค์กร
- Timeliness (มีกำหนดเวลา) สามารถกำหนดระยะเวลาที่ต้องการบรรลุผล

3. การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)

เป็นการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยงหรือความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากปัจจัยทั้งภายใน และภายนอก

ความเสี่ยงและโอกาส

ความไม่แน่นอน

การไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้อย่างแม่นยำก็ถือโอกาสเกิดขึ้นของการนั้นในอนาคตและผลกระบวนการที่อาจเกิดขึ้น

ความเสี่ยง

เหตุการณ์ในเชิงลบ หากเกิดขึ้นแล้วอาจสร้างความเสียหาย

โอกาส

เหตุการณ์ที่มีผลในเชิงบวก เช่นผู้บริหารควรนำไปพิจารณา กำหนดกลยุทธ์เพื่อนำไปปฏิบัติ

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบต่อ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

โอกาส หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงบวกต่อ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

19

เป้าหมาย ความเสี่ยง และการควบคุม

เป้าหมาย

สิ่งที่หน่วยงานต้องการ

ความเสี่ยง

สิ่งที่ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย

การควบคุม

สิ่งที่ช่วยให้สามารถบรรลุเป้าหมาย

52

ความเสี่ยงคือ เหตุการณ์ที่ตรงข้ามกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เป็น เช่น

เป้าหมายของธุรกิจคือ ต้องการกำไร → ความเสี่ยงคือ ขาดทุน

เป้าหมายของงานบริการคือ ให้บริการที่รวดเร็ว ถูกต้อง → ความเสี่ยงคือ การบริการที่ล่าช้า และผิดพลาด

เป้าหมายของการเข้าอบรมคือได้รับความรู้ นำไปใช้ได้ → ความเสี่ยงคือ ไม่เข้าใจ นำไปปฏิบัติไม่ได้

4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยงจะช่วยให้องค์กรทราบว่า เหตุการณ์ความเสี่ยง/ความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กรเป็นอย่างไร โดยการวิเคราะห์จากโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์และผลกระทบหากเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น

5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

การคัดเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับการจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้น โดยจะต้องเลือกทางเลือกที่คาดว่าจะสามารถทำให้โอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

การตอบสนอง (การจัดการ) ความเสี่ยง (Risk Response) มี 4 แนวทางหลัก

- การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Avoidance/Terminate) ไม่ทำ / เลิกกิจกรรมนั้น
- การยอมรับความเสี่ยง (Acceptance /Take)) อาจเป็นเพราะระดับความเสี่ยงต่ำมากจนไม่คุ้ม หรือสูงเกินไปเสียจนไม่มีหนทางที่จะจัดการกับความเสี่ยงนั้น
- การลดความเสี่ยง (Reduction/Treat) อาจลดโอกาส หรือผลกระทบ หรือลดทั้ง 2 อย่าง
- การโอนหรือกระจายความเสี่ยง (Sharing/Transfer) อาจลดโอกาส หรือผลกระทบ โดยการโอนความเสี่ยง (ทำประกัน) หรือแชร์บางส่วนของความเสี่ยง หรือการ Outsourcing

6. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

นโยบาย มาตรการ และวิธีการต่าง ๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนดหรือนำมาใช้ที่ทำให้มั่นใจได้ว่า การจัดการความเสี่ยงที่จะทำขึ้นได้ถูกนำไปปฏิบัติอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรอย่างเหมาะสม

ตัวอย่างกิจกรรมการควบคุม

1. การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติ
2. การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ
3. การควบคุมทางกฎหมาย
4. การจัดทำบัญชี ทะเบียน รายงาน
5. การกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ
6. การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน
7. การควบคุมการประมวลผลข้อมูล
8. การกำหนดดัชนีวัดผลการดำเนินงาน

ฯลฯ

7. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

การระบุสารสนเทศที่จำเป็นทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในและภายนอกองค์กร และมีระบบการสื่อสารไปถึงบุคลากรในองค์กร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างถูกต้อง

8. การติดตามผล (Monitoring)

การบริหารความเสี่ยงขององค์กร จะมีความสมบูรณ์ครบถ้วนได้ จะต้องมีการทบทวน ติดตาม และปรับปรุงแก้ไขการบริหารความเสี่ยงตามความจำเป็นและเหมาะสม การติดตามผลสามารถจะบรรลุความสำเร็จได้โดยอาศัยกิจกรรมการจัดการระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง (ongoing management activities) และ/หรือ การประเมินผลอย่างอิสระ (separate evaluations)

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

1. การกำหนดวัตถุประสงค์
2. การระบุความเสี่ยง
3. การประเมินความเสี่ยง
4. การเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง
5. การติดตามและประเมินผล

การควบคุมภายใน

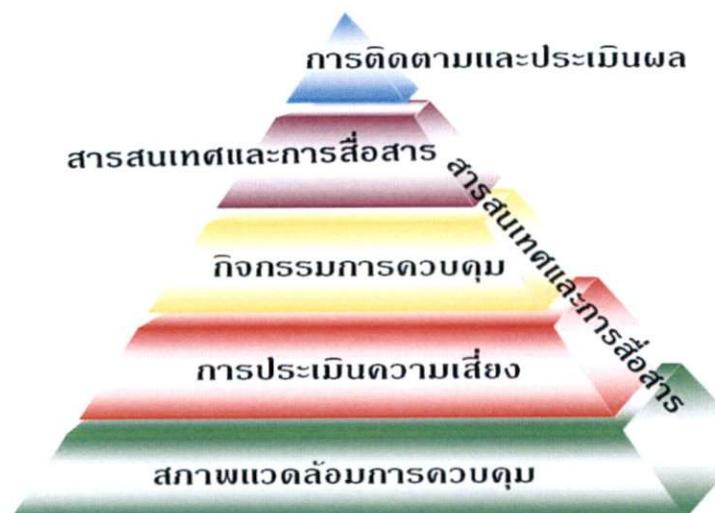
หลักการและแนวคิดของการควบคุมภายใน

*** การควบคุมภายใน (Internal Control) = กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) ***

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

- เพื่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลรายงานทางการเงิน
- เพื่อความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน
- เพื่อการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันด้วย การใช้ Hard Controls (กฎระเบียบ ข้อบังคับ) และ Soft Controls (จิตสำนึก วัฒนธรรมองค์กรที่ดี)

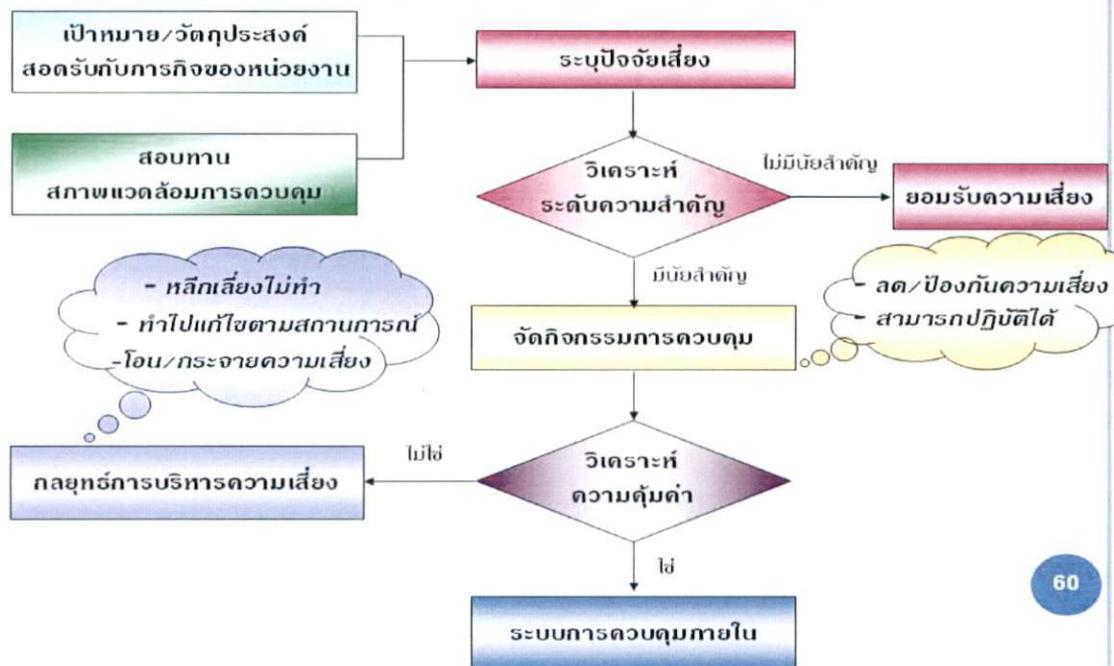
องค์ประกอบการควบคุมภายใน

57

การนำระบบการบริหารความเสี่ยงและความคุ้มภัยมาใช้ในการจัดการขององค์กร

ความเสี่ยง การควบคุม การบริหารความเสี่ยง

บุคลากรผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมด้วยตนเองได้จาก เอกสารคู่มือประกอบการอบรม

ส่วนที่ 4 : สรุปข้อคิดเห็น และการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

การจัดอบรมในครั้งนี้เป็นการให้ความรู้ในเบื้องต้น ซึ่งจะมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อทำความเข้าใจในขั้นตอนต่อๆ ๆ และฝึกปฏิบัติจริงอีกครั้ง ในวันที่ 24 – 25 พฤษภาคม 2559

(ลงชื่อ) .....

(นางสุดารัตน์ น้อยมนโน)

(ลงชื่อ) .....

(นายสมจิน พีญโภคสูง)

(ลงชื่อ) .....

(นายสหัส วิวัฒนานนท์)

วันที่ 28 พฤษภาคม 2559

ส่วนที่ 5 : ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา

น้อมนำเจ้าพระยาฯ ในการขัดขวางความไม่สงบ บริเวณชุมชนที่อยู่ KM
สอง FDA

(ลงชื่อ) ..... ตามที่

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ คุณศรีสุข)

หัวหน้าสถานพัฒนาคณาจารย์

วันที่ 29 พ.ค. ๖๔